

Brief aan de Toekomst; Schrijf je mee?

Bij de schuine beuk op Landgoed Zonheuvel ligt een openluchttheater verscholen tussen de bomen. Alleen bereikbaar via een trap die over een heuveltje leidt. Het is 15 oktober 2019 en nog vroeg in de ochtend als Peter van Doorn, de landgoed-beheerder voorbereidingen treft.

Die dag verwelkomen we de 9 brugklassen van het Revis Lyceum uit Doorn en hun docenten voor het project Brief aan de Toekomst. Wat begon als een klein plannetje dat ontstond in samenwerking met Maja van Eijndthoven, de cultuurcoach van de gemeente Utrechtse Heuvelrug, groeide uit tot een lesprogramma waar 270 leerlingen aan meedoen. En dit is nog maar het begin. Samen met onder meer Verus, vereniging voor Katholiek en Christelijk onderwijs en het Lab Toekomstige generaties zal Brief aan de Toekomst ook op andere scholen worden geïntroduceerd.

Brief aan de toekomst heet het project dus. En is bedoeld om de mensen, en met name jongeren, bewust te maken van de generaties voor en na hen. Waar kom je vandaan en waar ga je naar toe? Door na te denken waar je vandaan komt, wie je ouders, grootouders en overgrootouders waren en wat zij betekend hebben ontstaat dankbaarheid voor het leven, dankbaarheid voor het verleden.

Door te verbeelden hoe de toekomst er uit kan zien en wat je zelf kunt doen om de

De restaurantkaart staat in het teken van Herfst.

Zonheuvel staat bekend om zijn vele Tamme kastanjabomen. In de herfst geven die overvloedig tamme kastanjes. Een deel daarvan is verzameld door hotelgasten, mensen die werkzaam zijn op de campus en door de kinderen van de buitenschoolse opvang. En is onder meer verwerkt in de cheesecake die in het restaurant verkrijgbaar is. Ook een voorbeeld van circulair landgoed beheer.

Het verleden spreekt

Annet Werkhoven in de rol van Ada van der Poorten Schwartz. foto: Emiel Janssen

aarde beter achter te laten ontstaat hoop en handelingsperspectief.

Een prettige combinatie van geschiedenis, duurzaamheid en "wat-wil-ik-later-woorden-als-ik-groot- ben".

Job Kooi, conrector van Revis Lyceum raakte enthousiast over het plan en besloot het onderdeel te laten uitmaken van het vak Nederlands. Als je een brief naar je 65 jarige zelf stuurt moet dat natuurlijk wel in goed Nederlands.

Het verleden werd verbeeld door historisch acteur Annet Werkhoven die in de rol kruipt van Ada van der Poorten Schwartz de laatste bewoner van het Maarten Maartenshuis op het landgoed.

Peter van Doorn, circulair landgoed beheerder, was er bij toen de tijdscapsule ontdekt werd in 2017. De loden koker van ca 70 cm lang en een diameter van 15 cm had de tand van de tijd moeiteloos doorstaan. En alle attributen die volgens de boeken in de koker moesten zitten zaten er ook daadwerkelijk in. De blauwdruk van het ontwerp van het openluchttheater van architect Koen Limperg, de oorkonde met handtekening van Ada. En de lijst met arbeiders die in de jaren dertig hadden meegewerkt aan de bouw van het openluchttheater. In het kader van de werkverschaffing hadden zij de keuze, steuntrekken of tegen een iets hoger salaris dit soort werkzaamheden doen. In diezelfde periode zijn onder meer ook het Amsterdamse bos aangelegd, het Twente kanaal gegraven.

SDG House en handvest van de Aarde

Brief aan de toekomst heeft nadrukkelijk een boodschap voor vandaag. We vinden dankbaar aansluiting bij de 17 ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties die

in 2015 zijn vastgesteld en die voor 2030 gerealiseerd moeten zijn. Sinds 2018 is het SDG House gevestigd op het landgoed en sinds de zomer van 2019 is Earth Charter Nederland langszij gekomen. Deze waardevolle en waarden gedreven initiatieven zijn heel bruikbaar bij het schrijven van je eigen Brief aan de Toekomst. De leerlingen hebben er dankbaar gebruik van gemaakt.

Op 13 november is de tijdscapsule uit 1939 opnieuw ingegraven met brieven aan de toekomst van onder meer leerlingen, de directeur van het landgoed en de burgemeester. Meer info over "brief aan de toekomst treft u aan op www.briefaandetoekomst.nl

Waarom is het belangrijk om de toekomstige generaties een stem te geven? Volgens mensenrechtenjurist en waarnemend ombudspersoon toekomstige generaties Jan van de Venis, moet de huidige generatie „een deel van de pijn op zich nemen“. Dit „om te voorkomen dat onze kinderen en kleinkinderen dat moeten“, zegt hij in een telefoongesprek. „Grondstoffen en water worden schaarser en leiden tot conflicten, biodiversiteit wordt minder en de gevolgen van klimaatverandering worden voelbaar.“

De schaarste moet eerlijker worden verdeeld. Tussen arm en rijk, maar ook tussen oud en jong, tussen huidige generaties en degenen die na ons komen. Duurzame ontwikkeling gaat over het verdelen van de pijn. Het begrip werd in 1987 gedefinieerd als ontwikkeling die aansluit bij de behoeften van de huidige generatie, zonder de kansen van toekomstige generaties om zich te ontwikkelen in gevaar te brengen. (NRC 22 januari 2019)

We trekken ons terug in onze veilige bubbel. Verliezen we zo het vermogen elkaar te begrijpen en te bereiken? Journalist Peter Henk Steenhuis trekt langs de grenzen van onze taal op zoek naar de grenzen van onze werelden.

Deze keer: Het woord "Stress"

Welkom in Bubbelenië

Het woord 'stress', als resultaat van fysieke of psychische spanning werd in de Nederlandse media voor het eerst gebruikt in 1950 in de Laarder Courant.

Probeer je voor te stellen dat het woord 'stress' niet bestaat! Het Engels kende het woord wel: het Middelenegse 'destresse' gaat terug op het Oudfranse 'estrece', dat benauwdheid, onderdrukking betekent. En ook wel angst en tegenspoed. In het Middelnederlands kenden we een woord dat hier sterk op leek: 'druc' dat een synoniem was voor 'angst, kwelling, droefheid.' Dat zet 'druk druk druk' met als gevolg: 'Stréssss' in een ander daglicht.

Wij zijn stress en druk steeds meer met adrenaline gaan associëren. Toch wel lekker die druk, ga je lekker snel van. Maar wie kijkt naar wat adrenaline doet schrikt: adrenaline komt in grote hoeveelheden vrij in omstandigheden die door het lichaam als bedreigend voor de overleving worden ervaren en daardoor stress veroorzaken. Vaak gaat dit samen met angst. Daar is de middeleeuwse angst weer! De Amerikaanse schrijver en psychotherapeut Richard Carlson noemt stress 'een sociaal aanvaardbare vorm van geestesziekte'.

Langzamerhand begint onze maatschappij vragen te stellen bij die sociaal aanvaardbare vorm van geestesziekte. Bijvoorbeeld tijdens de week van de werkdruk van 11 tot 15 november, georganiseerd door Oval, een netwerk van dienstverleners op het gebied van Vitaliteit, Activering en Loopbaan. Doel: "zoveel mogelijk werkende Nederlanders te laten inzien dat werkdruk is te voorkomen. Door te zorgen voor voldoende plezier op de werkvloer, ruimte voor ontwikkeling en/of genoeg uitdagingen binnen je werk."

Van zo'n doelstelling schrik ik. Stress ontstaat juist omdat het plezier verdwenen is, er geen ruimte is voor ontwikkeling. Wie zich zo'n doel stelt, erkent het probleem niet maar wuift het achteloos weg. Dat is teleurstellend en schadelijk voor de tallozen die eronder gebukt gaan.

Welkom in Bubbelenië is een initiatief van Peter Henk Steenhuis (Trouw) instituut Gak en stichting SBI

Column
Peter Henk Steenhuis

In deze uitgave:

Wateravontuur Zonheuvel
1e Waterproeverij van Our Human Nature/Nieuwe Waarde Creaties.

Programma in zicht
Overzicht november/januari

Xmas Trailrun 2019
Prachtige route op onverharde paden op Landgoed Zonheuvel

De Zonheuvelzwam
Met koffiedik kan het

Campus
Landgoed Zonheuvel

Voor samenwerking, bezinning en inspiratie

Wateravontuur op Zonheuvel

Landgoed Zonheuvel heeft een rijk verleden. Zo weet ook Henri Polman uit Driebergen, één van de vroegere bewoners. We kwamen hem op het spoor bij het voorbereiden van de 1e Waterproeverij van Our Human Nature/Nieuwe Waarde Creaties, een van de Campuspartners.

In de Waterproeverij hebben we verschillende watersoorten geproefd, en waargenomen wat water ons te vertellen heeft. Water legt altijd een lange weg af van bron tot mond. Het draagt daardoor de schoonheid van de leefomgeving met zich mee, maar ook eventuele vervuiling. 'Stiekem' hoopten we Zonheuvelds bronwater te kunnen proeven maar dat bleek nog niet mogelijk. Wel konden we beschikken over grondwater van andere Heuvelrugse plekken; naast Duits bronwater; mineraalwater en gevitiliseerd water. De waterproeverij is één van de stappen op weg naar de oprichting van de stichting Touched by Water. Kerngedachte is dat pas door aanraking met water leven mogelijk wordt. De stichting gaat zich o.m. inzetten voor bewustwording van waterkwaliteit en het veilig opslaan van open source meet-data op dat terrein. Zie ook <https://www.ourhumannature.co/stichtingtbw>. Daarom waren we benieuwd naar Henri's verhaal over een vroegere bron op Zonheuvel. Geboren in 1950 had hij hier een prachtige jeugd. Zijn vader werkte voor het Utrechts Landschap, dat kantoor hield in de villa waar nu Forward IT huist. Hij vertelt dat er vroeger een open bron was. 'Het was een klein poeltje, een natuurlijke wel, een plek waar het water van hogere stukken komt en opwelt. Hij moet van voor 1940 zijn, maar in mijn tijd was hij al buiten gebruik. Hij was toen wel groter dan de plek nu lijkt aan te geven'. De plek is nog steeds te herkennen, doordat de grond er anders gevormd is en een kuiltje toont. Dit is naast de korfbalpaal achter het pand van Goedlandt Circulair Landgoed-beheer. Dat tevens de plek is van het voormalige ouderlijk huis van Henri. 'Waarschijnlijk werd er vroeger water uit gehaald voor de schapen op het grasveld achter het Maarten Maartenshuis. En mogelijk ook voor onze eigen kippen'. Zo vertelt ook de grond van Zonheuvel een eigen verhaal. Doorns drinkwater staat heel goed bekend. Dus wie weet kan het landgoed op termijn toch ook weer water naar boven gaan halen van eigen bodem. Een mooie stap is dat het water dat het hotel serveert aan haar gasten afkomstig is van de Heuvelrug en in het hotel gebotteld wordt. Our Human Nature organiseert waterproeverijen op het

landgoed. Een unieke smaakbeleving van verschillende soorten waters, inclusief een 'waterwandeling'. Dit geeft inzichten in onze relatie met water. En bovendien een garantie voor een mooie spiegel voor processen in teams en organisaties. Lees meer op www.ourhumannature.co/waterproeverij. De waterproeverij was de start van een serie communicatiemomenten, events en projecten die OHN opzet rond het thema water. De doelstelling hiervan is bewustwording over het belang van water voor de aarde en daarmee voor het leven. Het gaat om meer dan een eerbetoon aan water.

Water is de oorsprong van het leven en de basis van het behoud van een gezond bestaan, voor iedereen. Het gaat ook om de rol van water in de vorming van nederzettingen en lokale 'rooted economy': een economie die geworteld is, zoals met een lokale voedselteelt. Deze activiteiten brengen we in 2020 onder in de stichting "TouchedByWater". Een van de doelen is om kennis en data te verzamelen en te bewaken met betrekking tot lokale teelt/landbouw, en om dat zo op te slaan dat deze bereikbaar, bruikbaar en inzetbaar is voor iedereen.

Water is de oorsprong van het leven en de basis van het behoud van een gezond bestaan, voor iedereen.

'Nathalie de Reus, Marnix Lamers en Mark Koops van Our Human Nature tijdens de waterproeverij'

Iedereen doet mee; nieuwe vormen van medezeggenschap en participatie

Hoe organiseer je het werk zo dat iedereen zijn en haar stem kan laten horen en tot zijn en haar recht komt? Wat vraagt dat aan gedrag van medewerkers, management en bestuur? Waarom is kritisch meedoen zo belangrijk, juist nu. Wat kunnen we uit de actuele psychologie en gedrags-economie leren over hoe mensen beslissen? Wat zijn effectieve manieren om positieve invloed uit te oefenen in je werkomgeving?

Wat werkt echt?

En wat is daarin de rol van de zeggenschap en medezeggenschap? Dat zijn vragen die vaak aan de orde zijn in organisaties. En er is geen eenduidig antwoord op of maatpakoplossing voor. Daarom brengt SBI formaat samen met partners op 3 december haar klanten, gedragsdeskundigen, medewerkers en anderen bij elkaar om antwoorden te vinden en om stappen te zetten. Onder het motto: Iedereen doet mee.

Medezeggenschap in gedrag

Ben Tiggelaar schrijver, spreker en gedragswetenschapper onderzoekt al jaren thema's als kritisch meedenken en meebeslissen: Hij spitst het op 3 december toe op medezeggenschap en participatie. waarom zou je meedenken en mee willen beslissen én hoe doe je dat eigenlijk? Want je kunt wel meepraten maar dat is nog iets anders dan ook echt gehoord worden. Wat zijn effectieve manieren om positieve invloed uit te oefenen in je werkomgeving? Wat werkt echt? Een tipje van de sluier:

Hij zal in gaan op het grote belang van intellectuele diversiteit. En waarom psychologische veiligheid essentieel is voor innovatie en groei. Tot slot geeft hij praktische tools die je moet kennen om daadwerkelijk invloed uit te oefenen.

Participatie in praktijk

Hoe krijgen bedrijven en organisaties het voor elkaar om medewerkers betrokken en enthousiast te maken om echt te participeren? Inspirerende praktijkvoorbeelden van AFAS, JP van de Bent en het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid.

AFAS heeft geen regels, het handboek is in de prullenbak gegooid en ze hebben al lang geleden afscheid genomen van de OR. Wel wordt alles gedeeld, zijn er veel leuke bijeenkomsten, en is er een Raad van Inspiratie. Britt Breure, HR Manager vertelt hoe zij dat doen in Leusden. Bij zorgorganisatie JP van den Bent hebben medewerkers alle ruimte en vrijheid om zelf beslissingen nemen. Dat vraagt ook verantwoordelijkheid. Bestuurder Ruud Klarenbeek geeft zijn visie op zeggenschap van medewerkers en hoe participatie echt werkt.

Bij Beeld en Geluid wordt een open, eerlijk en vooral vrolijk gesprek gevoerd met alle medewerkers van de organisatie.

Want een verandering van de organisatie is niet alleen noodzakelijk maar ook leuk en doe je gewoon samen! Directeur Eppo van Nispen tot Sevenaer vertelt hoe je met de OR bouwt aan een leuk en inspirerend bedrijf op zoek naar een nieuwe richting.

Ideëen out of the box

Om te komen tot nieuwe vormen van medezeggenschap en participatie is het helpend om ook op heel andere manieren te gaan denken: out of the box, creatief, disruptief. Op 3 december gaat het dus ook over judo, mindfulness, theatersport en theory U en verhalen vertellen. Het helpt om anders te gaan denken en levert in ieder geval heel andere inzichten op.

Meer informatie en aanmelding op <https://mijn.sbiformaat.nl/training/nieuwe-vormen-participatie-medezeggenschap-2019> Doe je ook mee?

Programma in zicht november, december, januari

Lezing dr. Luigino Bruni

Gratuiteit als vergeten kracht in de economie. Dinsdag 17 december 2019
14:00 - 16:30 uur Campus Landgoed Zonheuvel, Doorn
Een lezing door dr. Luigino Bruni

► **dinsdag 17 december**

Luigino Bruni staat garant voor inspiratie en stof tot nadenken. Deze bijzondere economisch hoogleraar komt naar Nederland om te spreken op het CSC Voorjaarsberaad. De titel van zijn lezing: 'Niet van markt alleen: gratuiteit als vergeten kracht in de economie.' Gratuiteit? In de economie is behalve het marktmechanisme ook een

andere kracht aan het werk. Mensen zijn niet enkel calculerende wezens, uit op eigen belang; in onze natuur ligt ook de drang om, los van beloning, iets moois en goeds voor anderen tot stand te brengen. Dat is de ongekende kracht van gratuiteit. Zijn stelling is dat de samenleving gebaat is bij wederkerigheid – niet alleen in vriendschappen,

maar ook in economische relaties – en aan belangeloze vrijgevigheid. Luigino Bruni is hoogleraar micro-economie en geschiedenis van het economische denken aan de universiteit LUMSA te Rome en visiting professor namens de stichting Thomas More. Hij schreef onder meer 'A lexicon of Social Well-Being' en promoveerde op het thema 'Civil Happiness, Economics and Human Flourishing in Historical Perspective'. Deze lezing wordt georganiseerd door de stichtingen Thomas More, IMO en SBI onder de vlag van de stichting Christelijk Sociaal Congres en wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage uit de 'Regeling bijdrage ontwikkelingskosten activiteiten ten behoeve van het CSC'.

MELD JE HIER AAN:

WWW.CAMPUSLANDGOEDZONHEUVEL.NL

Vierde kerstdag, zaterdag 28 december, organiseren we op een van de mooiste locaties op de Utrechtse Heuvelrug

de Landgoed Zonheuvel Xmas Trailrun.

► **zaterdag 28 december**

We hebben een gevarieerde route over de prachtige bospaden op het terrein van Zonheuvel in Doorn uitgezet. Start en finish is bij het Maarten Maartenshuis op het landgoed. Na afloop hebben we glühwein en wat lekkers, voor de kids (en de 'BOB') chocomel met wat lekkers. De route is onverhard en geheel aangegeven met lintjes. Bij start/finish hebben we een wedstrijd klok waarop je zelf je tijd kan aflezen. Er is geen elektronische tijdswaarneming en er wordt

geen uitslag bijgehouden. Starttijden en inschrijfgeld: Start 1 km Kids Trailrun 13:30 uur € 2,50, Start 5 km Trailrun 14:00 uur € 10,-, Start 10 km Trailrun 14:15 uur € 12,50 Het inschrijfgeld is inclusief een gepersonaliseerde medaille (bij inschrijving voor 1 november), een beker glühwein (of een beker chocomel voor de kids en de BOB) en wat lekkers in kerstsfeer. U kunt voor inschrijven tot en met 20 december 2019 of zoveel eerder als de deelnemerslijst is bereikt.

INSCHRIJVEN: WWW.HARDLOOPKALENDER.NL

Winteracademie 3-7 januari 2020

Voor campuspartners, hun medewerkers en klanten.
Een aantrekkelijk programma voor iedereen die wil leren.

► **3 - 7 januari**

MEER INFO: WWW.CAMPUSLANDGOEDZONHEUVEL.NL

Met bijdragen van Huis van Arbeidsverhoudingen, Dialoogplein NL en SDG House. Vertaal de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) naar je eigen bedrijfsdoelstellingen. Door SBI Formaat en Earth Charter. Educatie over de SDG's Door Museum, museum voor cultuur en wetenschap en SDG House.

Zorg voor morgen plant een boom. Door Goedlandt Circulair Landgoedbeheer.

Huis van Arbeidsverhoudingen

De Stichting SBI viert haar lustrum.

In de afgelopen 5 jaar is intensief aan projecten op de gebieden Samenwerking, Bezinning en Inspiratie gewerkt.

► **donderdag 23 januari**

Tijdens de jaarbijeenkomst 2020 kijken we vooruit naar wat nodig is om onze tijd de geschiedenis in te laten gaan als een tijdperk van de omslag naar nieuwe eerbied voor het leven, de vastbeslotenheid duurzaamheid te realiseren, een intensivering in te zetten van de strijd voor rechtvaardigheid en vrede en een blijvende aandacht te hebben voor de vreugdevolle viering van het leven. (vrij naar het Handvest van de Aarde dat in 2020 haar 20 jarig bestaan viert)

Met sprekers

* **Klaas van Egmond**, professor geowetenschappen aan de Universiteit Utrecht over een moreel kompas voor

een hernieuwde Europese samenwerking gebaseerd menselijke waardigheid en duurzaamheid.

En

* **Agnes Jongerius**, coördinator Sociale Zaken in het Europees Parlement licht toe wat het Europees Parlement voor ons doet en wat dat betekent voor ontwikkelingen in Europa. Een toekomstbestendige arbeidsmarkt en eerlijke concurrentie zijn van cruciaal belang. Maar ook de bescherming en versterking van werknemersrechten en nationale verzorgingsstaten. Dat vraagt om samenwerking op Europees niveau.

MEER INFO: WWW.CAMPUSLANDGOEDZONHEUVEL.NL

Jaarprogramma - 2019

Maandag 18 november **Dialoogplein Veenendaal over Duurzaamheid**
www.dialoogpleinnederland.nl

Vrijdag 22 november **Aanplant van Voedselbosje**
 ism IVN, Meewerktuin, Goedlandt circulair landgoedbeheer.

Dinsdag 26 november **4de Campus Landgoed Zonheuvell programmaraad vergadering (intern)**

Donderdag 28 november **Over Stervenskunst, CSC najaarberaad**
www.stichting-csc.nl

Maandag 9 december **Dialoogplein Veenendaal over het Merk Veenendaal**
www.dialoogpleinnederland.nl

Dinsdag 17 december **Lezing professor Bruni, Niet van markt alleen,**
 Gratiuteit als vergeten kracht in de economie. Ism stichting Thomas More, IMO en SBI mede mogelijk gemaakt door stichting CSC. www.campuslandgoedzonheuvell.nl

Zaterdag 28 december **Zonheuvellwintertrail trcu, SBI en HCC Zonheuvell,** www.trcu.nl

Vrijdag/maandag 3/6 januari **Campus winteracademie**
www.campuslandgoedzonheuvell.nl

Zondag 5 januari **Mindfulness retraite**
 24U, SBI, Hotel Zonheuvell

Donderdag 23 januari **Jaarbijeenkomst stichting SBI**

Donderdag 30 januari **Nationale vitaliteitsconferentie, Hogeschool Utrecht,**
www.nationalevitaliteitsconferentie.nl

Zaterdag 22 februari **Zonheuvell night trail**
 trcu, SBI, HCC Zonheuvell, www.trcu.nl

Woensdag/vrijdag 26/28 februari **Dialoogtraining met Kees Voorberg en Julia de Geus,** www.Dialoogpleinnederland.nl

Vrijdag/zaterdag 13/14 maart **Nationale boomplantdag** Goedlandt, meewerktuin, earht charter als tegenprestatie voor een middag meehelpt in het bos, en het klaarmaken van het bos, planten we bomen en planten die met name de bijencultuur ten goede komen.

Zaterdag 2 mei **Brain, Body & Soul Festival**
 TRCU, SBI, Hotel

Maandag/woensdag 8/10 juni **Pensioen in zicht a la carte**
 Odyssee en campuspartners

Volgende uitgave campuskrant
 februari 2020

ZonheuvellZwam: Met koffiedik kan het!

Op onze locatie produceren we per jaar meer dan 4000 kg koffiedik. Tot voor kort werd dat netjes afgevoerd en verdween het als afval.

Totdat we ontdekten dat koffiedik heel goed is te hergebruiken. Het bezinksel is zelfs erg geschikt als bodem om oesterzwammen op te kweken. Van de opbrengst aan koffiedik groeien zo'n 70 kg oesterzwammen. Deze oogst wordt vers verwerkt in de keuken door kok Julian en zijn team.

ZonheuvellZwamburgers, ZonheuvellZwambitterballen en anderen lekkernijen staan sindsdien op het menu van het restaurant.

Het restmateriaal dat na de oogst overblijft is uitstekende mest voor de tuin en het bos op het landgoed. Het hele proces is dus duurzaam en lokaal en daarmee een mooi voorbeeld van circulaire economie.

Wil je thuis je eigen oesterzwammen kweken? Vraag bij de receptie naar de GrowKit & post je resultaat met #ZonheuvellZwam!

www.campuslandgoedzonheuvell.nl || www.rotterzwam.nl

Programma

Ben Tigelaar
Keynote spreker

Participatie in de praktijk
Inspirerende praktijkvoorbeelden

Praktijk & Out of the box
Keuze uit veel verschillende sessies

www.sbiформаат.nl/events

Colofon

De Campuskrant is een uitgave van Campus Landgoed Zonheuvell en is o.a. mogelijk gemaakt door de Stichting SBI. Verschijnt 6 x per jaar.

Oplage gedrukt: 6.500 exemplaren

Bereik digitaal: 25.000 views

Redactie: Peter Henk Steenhuis, Wim Oolbekkink, Monique Montijn

Ontwerp, opmaak en druk: de Hoop & Koning | grafisch meer Driebergen

Wilt u de campuskrant in uw mailbox ontvangen? Schrijf u dan in via onderstaande website:

campuslandgoedzonheuvell.nl

Campus Landgoed Zonheuvell is ook:

Huis van Arbeidsverhoudingen

Campus Landgoed Zonheuvell

Voor samenwerking, bezinning en inspiratie

Brief aan de Toekomst; Schrijf je mee?

Bij de schuine beuk op Landgoed Zonheuvel ligt een openluchttheater verscholen tussen de bomen. Alleen bereikbaar via een trap die over een heuveltje leidt. Het is 15 oktober 2019 en nog vroeg in de ochtend als Peter van Doorn, de landgoed-beheerder voorbereidingen treft.

Die dag verwelkomen we de 9 brugklassen van het Revis Lyceum uit Doorn en hun docenten voor het project Brief aan de Toekomst. Wat begon als een klein plannetje dat ontstond in samenwerking met Maja van Eijndthoven, de cultuurcoach van de gemeente Utrechtse Heuvelrug, groeide uit tot een lesprogramma waar 270 leerlingen aan meedoen. En dit is nog maar het begin. Samen met onder meer Verus, vereniging voor Katholiek en Christelijk onderwijs en het Lab Toekomstige generaties zal Brief aan de Toekomst ook op andere scholen worden geïntroduceerd.

Brief aan de toekomst heet het project dus. En is bedoeld om de mensen, en met name jongeren, bewust te maken van de generaties voor en na hen. Waar kom je vandaan en waar ga je naar toe? Door na te denken waar je vandaan komt, wie je ouders, grootouders en overgrootouders waren en wat zij betekend hebben ontstaat dankbaarheid voor het leven, dankbaarheid voor het verleden.

Door te verbeelden hoe de toekomst er uit kan zien en wat je zelf kunt doen om de

De restaurantkaart staat in het teken van Herfst.

Zonheuvel staat bekend om zijn vele Tamme kastanjabomen. In de herfst geven die overvloedig tamme kastanjes. Een deel daarvan is verzameld door hotelgasten, mensen die werkzaam zijn op de campus en door de kinderen van de buitenschoolse opvang. En is onder meer verwerkt in de cheesecake die in het restaurant verkrijgbaar is. Ook een voorbeeld van circulair landgoed beheer.

Annet Werkhoven in de rol van Ada van der Poorten Schwartz. foto: Emiel Janssen

aarde beter achter te laten ontstaat hoop en handelingsperspectief.

Een prettige combinatie van geschiedenis, duurzaamheid en "wat-wil-ik-later-worden-als-ik-groot-ben".

Job Kooi, conrector van Revis Lyceum raakte enthousiast over het plan en besloot het onderdeel te laten uitmaken van het vak Nederlands. Als je een brief naar je 65 jarige zelf stuurt moet dat natuurlijk wel in goed Nederlands.

Het verleden werd verbeeld door historisch acteur Annet Werkhoven die in de rol kruipt van Ada van der Poorten Schwartz de laatste bewoner van het Maarten Maartenshuis op het landgoed.

Peter van Doorn, circulair landgoed beheerder, was er bij toen de tijdscapsule ontdekt werd in 2017. De loden koker van ca 70 cm lang en een diameter van 15 cm had de tand van de tijd moeiteloos doorstaan. En alle attributen die volgens de boeken in de koker moesten zitten zaten er ook daadwerkelijk in. De blauwdruk van het ontwerp van het openluchttheater van architect Koen Limperg, de oorkonde met handtekening van Ada. En de lijst met arbeiders die in de jaren dertig hadden meegewerkt aan de bouw van het openluchttheater. In het kader van de werkverschaffing hadden zij de keuze, steuntrekken of tegen een iets hoger salaris dit soort werkzaamheden doen. In diezelfde periode zijn onder meer ook het Amsterdamse bos aangelegd, het Twente kanaal gegraven.

SDG House en handvest van de Aarde

Brief aan de toekomst heeft nadrukkelijk een boodschap voor vandaag. We vinden dankbaar aansluiting bij de 17 ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties die

in 2015 zijn vastgesteld en die voor 2030 gerealiseerd moeten zijn. Sinds 2018 is het SDG House gevestigd op het landgoed en sinds de zomer van 2019 is Earth Charter Nederland langszij gekomen. Deze waardevolle en waarden gedreven initiatieven zijn heel bruikbaar bij het schrijven van je eigen Brief aan de Toekomst. De leerlingen hebben er dankbaar gebruik van gemaakt.

Op 13 november is de tijdscapsule uit 1939 opnieuw ingegraven met brieven aan de toekomst van onder meer leerlingen, de directeur van het landgoed en de burgemeester. Meer info over "brief aan de toekomst treft u aan op www.briefaandetoekomst.nl

Waarom is het belangrijk om de toekomstige generaties een stem te geven? Volgens mensenrechtenjurist en waarnemend ombudspersoon toekomstige generaties Jan van de Venis, moet de huidige generatie „een deel van de pijn op zich nemen“. Dit „om te voorkomen dat onze kinderen en kleinkinderen dat moeten“, zegt hij in een telefoongesprek. „Grondstoffen en water worden schaarser en leiden tot conflicten, biodiversiteit wordt minder en de gevolgen van klimaatverandering worden voelbaar.“

De schaarste moet eerlijker worden verdeeld. Tussen arm en rijk, maar ook tussen oud en jong, tussen huidige generaties en degenen die na ons komen. Duurzame ontwikkeling gaat over het verdelen van de pijn. Het begrip werd in 1987 gedefinieerd als ontwikkeling die aansluit bij de behoeften van de huidige generatie, zonder de kansen van toekomstige generaties om zich te ontwikkelen in gevaar te brengen. (NRC 22 januari 2019)

We trekken ons terug in onze veilige bubbel. Verliezen we zo het vermogen elkaar te begrijpen en te bereiken? Journalist Peter Henk Steenhuis trekt langs de grenzen van onze taal op zoek naar de grenzen van onze werelden.

Deze keer: Het woord "Stress"

Welkom in Bubbelenië

Het woord 'stress', als resultaat van fysieke of psychische spanning werd in de Nederlandse media voor het eerst gebruikt in 1950 in de Laarder Courant.

Probeer je voor te stellen dat het woord 'stress' niet bestaat! Het Engels kende het woord wel: het Middelenegse 'destresse' gaat terug op het Oudfranse 'estrece', dat benauwdheid, onderdrukking betekent. En ook wel angst en tegenspoed. In het Middelnederlands kenden we een woord dat hier sterk op leek: 'druc' dat een synoniem was voor 'angst, kwelling, droefheid.' Dat zet 'druk druk druk' met als gevolg: 'Stréssss' in een ander daglicht.

Wij zijn stress en druk steeds meer met adrenaline gaan associëren. Toch wel lekker die druk, ga je lekker snel van. Maar wie kijkt naar wat adrenaline doet schrikt: adrenaline komt in grote hoeveelheden vrij in omstandigheden die door het lichaam als bedreigend voor de overleving worden ervaren en daardoor stress veroorzaken. Vaak gaat dit samen met angst. Daar is de middeleeuwse angst weer! De Amerikaanse schrijver en psychotherapeut Richard Carlson noemt stress 'een sociaal aanvaardbare vorm van geestesziekte'.

Langzamerhand begint onze maatschappij vragen te stellen bij die sociaal aanvaardbare vorm van geestesziekte. Bijvoorbeeld tijdens de week van de werkdruk van 11 tot 15 november, georganiseerd door Oval, een netwerk van dienstverleners op het gebied van Vitaliteit, Activering en Loopbaan. Doel: "zoveel mogelijk werkende Nederlanders te laten inzien dat werkdruk is te voorkomen. Door te zorgen voor voldoende plezier op de werkvloer, ruimte voor ontwikkeling en/of genoeg uitdagingen binnen je werk."

Van zo'n doelstelling schrik ik. Stress ontstaat juist omdat het plezier verdwenen is, er geen ruimte is voor ontwikkeling. Wie zich zo'n doel stelt, erkent het probleem niet maar wuift het achteloos weg. Dat is teleurstellend en schadelijk voor de tallozen die eronder gebukt gaan.

Welkom in Bubbelenië is een initiatief van Peter Henk Steenhuis (Trouw) instituut Gak en stichting SBI

Column
Peter Henk Steenhuis

In deze uitgave:

2

Wateravontuur Zonheuvel
1e Waterproeverij van Our Human Nature/Nieuwe Waarde Creaties.

3

Programma in zicht
Overzicht november/januari

3

Xmas Trailrun 2019
Prachtige route op onverharde paden op Landgoed Zonheuvel

4

De Zonheuvelzwam
Met koffiedik kan het

Campus Landgoed Zonheuvel

Voor samenwerking, bezinning en inspiratie